

LISÄOPETUKSEN OPETUSSUUNNITELMA

Pohjankartanon koulun 10. luokka

Oulun opetustoimen perusopetuksen
opetussuunnitelmaa täydentävä suunnitelma

LIITE Pohjankartanon koulun opetussuunnitelmaan
1.8.2005 alkaen

Lisäopetuksen opetussuunnitelman sisältö

1 LISÄOPETUKSEN JÄRJESTÄMISEN LÄHTÖKOHDAT JA OPETUKSEN LAAJUUS	3
2 LISÄOPETUKSEN TAVOITTEET	3
3 OPETUKSEN JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET	4
3.1 Opiskelijaksi ottamisen perusteet	4
3.2 Tuntijako ja opiskelijan oppimissuunnitelma.....	4
3.3 Opetusjärjestelyt ja opinnoissa eteneminen	5
3.4 Eri kieli- ja kulttuuriryhmiin kuuluvien opetus	5
4 OPISKELUN YLEINEN TUKI	5
4.1 Ohjaustoiminta opiskelun tukena.....	5
4.2 Oppilashuollon järjestäminen	6
4.3 Kodin ja koulun yhteistyö.....	6
4.4 Yhteistyö muiden oppilaitosten, eri hallinnonalojen ja työelämän edustajien kanssa	6
5 ERITYISTÄ TUKEA TARVITSEVIEN OPISKELIJOIDEN OPETUS JA TUKIPALVELUT	7
5.1 Yleiset periaatteet.....	7
5.2 Opiskelijan tukeminen opintojen aikana ja siirtymävaiheissa.....	7
6 ARVIOINTI	7
6.1 Opiskelijan arvioinnin periaatteet	7
6.2 Todistukset.....	8
6.2.1 Todistus koko lisäopetuksen suorittamisesta	8
6.2.2 Todistus lisäopetuksessa suoritetuista opinnoista.....	9
6.2.3 Todistusten liitteet	9
7 OPPIMISTAVOITTEET JA OPETUKSEN KESKEISET SISÄLLÖT	9
7.1 Lisäopetuksen tavoitteet ja tuntijako Pohjankartanon koulussa	10
7.1.1 Tuntijako Pohjankartanon lisäopetuksessa	10
7.1.2 Opintojen arviointi Pohjankartanon lisäopetuksessa	11
8 LISÄOPETUKSEN KEHITTÄMINEN JA ARVIOINTI	11
8.1 Pohjankartanon koulun lisäopetuksen arviointi	11

1 LISÄOPETUKSEN JÄRJESTÄMISEN LÄHTÖKOHDAT JA OPETUKSEN LAAJUUS

Perusopetuksen oppimäärän suorittaneille nuorille voidaan järjestää perusopetuslain mukaista yhden lukuvuoden kestävästä lisäopetusta. Opetuksen järjestämisestä päätetään vuosittain opetuslautakunnassa.

Opiskelijalle annetaan lisäopetuksessa opetusta ja ohjausta vähintään 1 100 tuntia. Lisäopetusta varten ei ole määritelty valtakunnallista tuntijakoa eikä oppimäärää. Opetussuunnitelman laatimisesta vastaa opetuksen järjestäjä. Lähtökohdan opetussuunnitelman laatimiselle muodostavat lisäopetuksen opetussuunnitelman perusteiden lisäksi valtioneuvoston asetuksessa 1435/2001 määrittelemät yleiset valtakunnalliset tavoitteet sekä perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet.

Lisäopetus voidaan järjestää myös toiminta-alueittain valtioneuvoston asetuksen 1435/2001 9. §:n mukaisesti.

Lisäopetusta voidaan järjestää

- muun perusopetuksen yhteydessä,
- erillisessä lisäopetusryhmässä ja
- muissa oppilaitoksissa sekä
- työelämässä, järjestöissä ja yhteisöissä tapahtuvana ohjattuna opiskeluna.

Lisäopetus järjestetään siten, että se tarjoaa opiskelijalle myönteisiä oppimiskokemuksia erilaisissa oppimisympäristöissä. Opetuksessa tulee käyttää monipuolisia menetelmiä ja työtapoja opiskelumotivaation herättämiseksi ja ylläpitämiseksi.

Lisäopetukseen haetaan kesäkuussa. Lisätietoja saa peruskoulujen opinto-ohjaajilta.

2 LISÄOPETUKSEN TAVOITTEET

Lisäopetuksen tavoitteena on perusopetuksen tehtävää jatkaen tukea opiskelijan kasvua ja kehitystä sekä ehkäistä syrjäytymistä. Erityisenä tavoitteena (Asetus 1435/2001 5§) on kehittää nuoren valmiuksia uranvalintaan, parantaa edellytyksiä jatko-opintoihin sekä edistää elämönhallintataitoja.

Tavoitteena on, että opiskelija

- oppii itsenäisyyttä ja vastuullisuutta ja kehittää itsetuntemustaan
- oppii yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja
- kehittää opiskelutaitojaan
- kehittää valmiuksia tehdä päätöksiä sekä suunnitella jatko-opintojaan, uraansa ja tulevaisuuttaan
- oppii arvioimaan omaa toimintaansa ja toteuttamaan suunnitelmiaan muuttuvissa olosuhteissa
- parantaa jatko-opintoihin pääsyn edellytyksiään sekä opinnoissa tarvittavaa tieto- ja taitopohjaa
- oppii hankkimaan opinnoissa, yhteiskunnassa ja muussa elämässä tarvittavia tietoja käyttäen hyväksi myös tieto- ja viestintäteknologiaa
- oppii kehittämään taitojaan selvitä erilaisissa elämäntilanteissa.

Tavoitteena on, että lisäopetuksen jälkeen jokaisella opiskelijalla on sekä suunnitelma jatko-opinnoista että valmiudet aloittaa ne.

3 OPETUKSEN JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET

3.1 *Opiskelijaksi ottamisen perusteet*

Lisäopetukseen voidaan ottaa opiskelijaksi nuori, joka on saanut perusopetuksen päättötodistuksen samana tai edellisenä vuonna. Päätöksen opiskelijaksi ottamisesta tekee lisäopetusta järjestävän koulun rehtori.

3.2 *Tuntijako ja opiskelijan oppimissuunnitelma*

Opiskelijalle annetaan lisäopetuksessa opetusta ja ohjausta vähintään 1 100 tuntia. Valtakunnallista oppimäärää ei ole määritelty, vaan opiskelijan opinnot suunnitellaan yksilöllisesti hänen tarpeidensa pohjalta. Lisäopetusta järjestävä koulu määrittelee omassa opetussuunnitelmassaan koulussa noudatettavan tuntijaon ja opiskelijan opinto-ohjelman laatimisen periaatteet.

Lisäopetuksen opetussuunnitelmaan voi kuulua

- perusopetuksen oppimäärään kuuluvia kaikille yhteisiä oppiaineita,
- perusopetuksen valinnaisia aineita,
- perusopetuksen tehtävän mukaisia muita aineita ja oppiainekokonaisuuksia,
- ammattiin valmentavia opintoja sekä
- työelämään tutustumista.

Opiskelijalla tulee olla mahdollisuus korottaa perusopetuksen oppimäärään kuuluvien yhteisten aineiden arvosanoja ja koulun opetustarjonnan mukaan myös valinnaisten aineiden arvosanoja.

Opiskelijan opinnot: HOPS

Jokaiselle opiskelijalle laaditaan yhteistyössä vastuuopettajan, opiskelijan ja tarvittaessa huoltajien kanssa henkilökohtainen oppimissuunnitelma (HOPS). Myös oppilashuollon edustajia voi olla mukana laatimassa suunnitelmaa. Oppimissuunnitelma sisältää

- opiskelijan opinto-ohjelmaan sisältyvät opinnot omassa koulussa, muissa oppilaitoksissa, työelämässä ja muualla
- oppiaineiden ja muiden opintojen tuntimäärät
- opiskelijan henkilökohtaiset oppimistavoitteet
- henkilökohtaisen ohjauksen järjestäminen ja muut mahdollisesti tarvittavat tukitoimet.

Jos opiskelijalle on hänen perusopetuksessa ollessaan laadittu henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS), otetaan se huomioon opintoja suunniteltaessa.

3.3 Opetusjärjestelyt ja opinnoissa eteneminen

Opiskelijan opinnot voidaan järjestää erillisessä lisäopetusryhmässä tai integroituna peruskoulun päättöluokkiin. Henkilökohtainen oppimissuunnitelma voi sisältää oman koulun oppiaineiden ohella opintoja muissa oppilaitoksissa tai työelämässä. Näiden opintojen tarkoituksena on tukea oppilaan ammatillista kasvua ja selkiyttää jatkokoulutuspäätöksen tekoa. Mahdollisuudesta opiskella muualla kuin omassa oppilaitoksessa sovitaan ko. opiskelupaikkojen kanssa koulutuksen järjestäjän tai oppilaitoksen toimesta.

Opinnot omassa koulussa

Opiskelija opiskelee HOPS:n mukaisesti koulun opinto-ohjelmassa olevia perusopetuksen yhteisiä ja valinnaisia oppiaineita ja oppiainekokonaisuuksia.

Opinnot muissa oppilaitoksissa

Opiskelijat voivat suorittaa lisäopetukseen kuuluvia opintoja muussa kuin omassa oppilaitoksessaan kulloinkin voimassa olevien sopimusten mukaisesti. Opintojen tavoitteena voi olla tutustuminen eri oppilaitoksiin ja koulutusaloihin eripituisten tutustumisjaksojen aikana. Opiskelija voi myös valita opintoja esim. Oulun toisen asteen oppilaitosten tarjonnasta (ns. tarjotinopinnot). Mahdollisuus lukiokurssien opiskeluun järjestetään pääsääntöisesti ammatillukion / aikuislukion kautta.

Opinnot työelämässä

Opiskelijalla tulee olla mahdollisuus tutustua eri ammatteihin ja työelämään. Koulutuksen järjestäjän ja työelämän edustajien kesken sovitaan työpaikoilla tapahtuvan oppimisen tavoitteista ja sisällöistä sekä työnjaosta koulun ja työelämän kesken. Opiskelijan opintoja koskevat työelämään tutustumiskäytännöt kirjataan oppilaan oppimissuunnitelmaan, jota arvioidaan ja päivitetään opintojen kuluessa.

Opinnot muualla oman koulun ulkopuolella

Jos opiskelijan HOPS:aan sisältyy opintoja esim. järjestöissä tai yhteisöissä, päätetään niiden järjestelyistä lisäopetuksen järjestävän koulun ja ko. opintokokonaisuuden toteuttajatahon kanssa. Näiden opintojen tulee olla perusopetuksen / lisäopetuksen tehtävää tukevia ja tavoitteellisia.

3.4 Eri kieli- ja kulttuuriryhmiin kuuluvien opetus

Opiskeluohjelma määritetään opiskelijan HOPS:ssa. Opetuksessa otetaan huomioon kielen ja kulttuurin tarpeet sekä erityistuen tarve mahdollisuuksien mukaan. (ks. Oulun opetustoimen perusopetuksen opetussuunnitelma luku 3.5)

4 OPISKELUN YLEINEN TUKI

4.1 Ohjaustoiminta opiskelun tukena

Lisäopetuksessa olevan opiskelijan opintojen etenemistä tulee seurata säännöllisesti. Jokaisella opiskelijalla tulee olla mahdollisuus saada henkilökohtaista ohjausta ja neuvontaa opintojensa suunnittelussa ja suorittamisessa, jatko-opintojen valinnassa sekä uran ja

elämän suunnittelussa. Opiskelijalle tulee myös järjestää muut tarvittavat oppilashuolto- ja tukipalvelut.

Opiskelija saa opinto-ohjausta luokkamuotoisena ohjauksena, pienryhmäohjauksena ja henkilökohtaisena ohjauksena. Jokaisella opiskelijalla tulee olla vastuuopettaja, joka seuraa ja tukee opintojen edistymistä. Opinto-ohjaaja toimii asiantuntijana mm. jatko-opintoihin ja TET:iin liittyvässä ohjauksessa ja jokainen opettaja oman aineensa ohjauksessa. Ohjaushenkilöstön tehtävät ja ohjausvastuut kirjataan koulun opetussuunnitelmaan.

4.2 Oppilashuollon järjestäminen

Oppilashuollon avulla pyritään ehkäisemään ja tunnistamaan oppimisen esteitä, oppimisvaikeuksia ja muita ongelmia sekä puuttumaan niihin. Oppilashuolto on lakisääteisesti osa koulun opetus- ja kasvatustoimintaa, ja koulun oppilashuolto- ja tukipalvelut koskevat lisäopetuksen opiskelijaa samalla tavoin kuin muitakin perusopetuksen oppilaita (ks. Oulun opetustoimen perusopetuksen opetussuunnitelma luku 4.3 ja koulun opetussuunnitelma). Oppilashuollon yhteistyöverkostoa laajennetaan tarvittaessa.

4.3 Kodin ja koulun yhteistyö

Lisäopetuksessa oleva opiskelija on tekemässä päätöstä jatkokoulutuksestaan ja hankkii valmiuksia jatkokoulutukseen siirtymistä varten. Tässä siirtymävaiheessa koulun yhteistyö huoltajien kanssa on erityisen tärkeää. Koulun tehtävänä on tukea perhettä nuoren koulunkäyntiin ja itsenäistymiseen liittyvissä kysymyksissä. Yhteistyön muotoja ovat esim. tiedottaminen kouluasioista, vanhempainillat, arviointi- ja kehityskeskustelut ja vanhempaintoimikunnan toiminta. (ks. Oulun opetustoimen perusopetuksen opetussuunnitelma luku 2.5.3 ja koulun opetussuunnitelma)

4.4 Yhteistyö muiden oppilaitosten, eri hallinnonalojen ja työelämän edustajien kanssa

Lisäopetuksen opiskelijalle tulee järjestää mahdollisuus opintoihin oman koulun ohella muissa oppilaitoksissa ja työelämässä. Yhteistyöstä näiden opintojen toteuttamisessa sovitaan ao. oppilaitosten kanssa. Yhteistyön periaatteet kirjataan koulun opetussuunnitelmaan. Siirtymävaiheen yhteistyötä tehdään opiskelijan aiemman koulun sekä tulevan oppilaitoksen kanssa koulun opetussuunnitelmassa määriteltyjen periaatteiden mukaisesti.

Yhteistyöstä työelämän kanssa ja työelämään tutustumisen (TET) järjestelyistä sovitaan ao. työpaikkojen kanssa Oulun opetustoimen linjausten pohjalta. Jokaisesta TET-paikasta opiskelija, koulu ja työnantaja tekevät kirjallisen sopimuksen, johon kirjataan TET-periaatteet ja eri osapuolten vastuut. TET-toiminnan käytännöt kirjataan koulun opetussuunnitelmaan.

Eri hallinnonalojen välistä yhteistyötä tehdään mm. oppilashuollon moniammatillisissa ryhmissä (ks. Oulun opetustoimen perusopetuksen opetussuunnitelma).

5 ERITYISTÄ TUKEA TARVITSEVIEN OPISKELIJOIDEN OPETUS JA TUKIPALVELUT

5.1 Yleiset periaatteet

Mikäli opiskelijan opiskelu lisäluokalla edellyttää tukitoimia, pyritään ne järjestämään kulloinkin tarkoituksenmukaisimmalla tavalla. Tavoitteena on tukea opiskelijaa suorittamaan lisäluokan opinnot hyväksytysti HOPS:n mukaisesti. Lähtökohtana on, että tukitoimet pyritään suunnittelemaan moniammatillisena yhteistyönä opiskelijan yksilölliset tarpeet huomioiden ottaen.

Erityistä tukea tarvitsevan opiskelijan opinnot voidaan järjestää joko lisäopetuksen koulukohtaisen opetussuunnitelman tai yksilöllisen suunnitelman mukaan. (ks. Oulun kaupungin toimintaohje: Erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden opetus Oulun kaupungin opetustoitossa, toimintaohjeistus kouluille ja yhteistyötahoille)

5.2 Opiskelijan tukeminen opintojen aikana ja siirtymävaiheissa

Opiskelijalle järjestetään tarvittavat oppilashuolto- ja tukipalvelut. (Ks. Oulun opetustoimen perusopetuksen opetussuunnitelma luku 4.3 ja koulun opetussuunnitelma)

Erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden osalta siirtymävaiheessa sekä lisäopetukseen tultaessa että lisäopetuksesta jatko-koulutukseen tai muuhun HOPS:n mukaiseen jatkosuunnitelmaan siirryttäessä pyritään siirtokeskustelut järjestämään hyvissä ajoin. Tavoitteena on, että opiskelijaa koskevat opintojen järjestämisen kannalta olennaiset tiedot ovat käytävissä mahdollisten tukitoimien järjestämiseksi ja jatkamiseksi.

6 ARVIOINTI

6.1 Opiskelijan arvioinnin periaatteet

Arvioinnin tulee olla luonteeltaan ohjaavaa ja kannustavaa sekä opiskelijan itsearviointia kehittävää.

Perusopetuksen oppimäärään kuuluvissa yhteisissä oppiaineissa arvioinnin tulee perustua Opetushallituksen perusopetusta varten määrittelemiін **päättöarvioinnin kriteereihin** ja niiden soveltamista koskeviін ohjeisiin, ja siinä käytetään perusopetusasetuksen 10. §:n 3. momentin mukaista numeroasteikkoa. Perusopetuslain 17. §:n 2. momentin mukaisesti yksilöllisen oppimäärän mukaan perusopetuksen yhteisiä aineita opiskelevan arviointi perustuu opiskelijan opinto-ohjelmassa asetettuihin tavoitteisiin. Arviointi on numeerista ja yksilöllinen oppimäärä varustetaan tähtimerkinnällä (*). Numeroarvioinnin lisäksi voidaan käyttää sanallista arviointia.

Perusopetuksen valinnaisten oppiaineiden arvioinnissa noudatetaan, mitä näiden aineiden arvioinnista on perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa päättöarviointia koskien päätetty.

Muissa opiskelijan opinto-ohjelmaan kuuluvissa opinnoissa arviointi perustuu opiskelijan opinto-ohjelmassa asetettuihin tavoitteisiin, ja arvioinnissa voidaan käyttää numeroarvos-
telua tai sanallista arviota.

Opiskelijan itsearvioinnin kohteena ovat erityisesti hänen valmiutensa asettaa itselleen tavoitteita, tarkastella ja ohjata omaa työskentelyään, tunnistaa edistymistään, hoitaa arkielämän tilanteita sekä suunnitella tulevaisuuttaan.

6.2 Todistukset

Todistukset laaditaan Oulussa hallinto-ohjelmalla. Lisäopetusta järjestävän koulun on neuvoteltava todistusten muodosta ja sisällöstä hallinto-ohjelmasta vastaavan henkilön ja kou-
lusihteerin kanssa hyvissä ajoin.

Lisäopetuksessa käytettävät todistukset ovat

- välitodistus tai jaksotodistus, joiden antamisesta päätetään opetussuunnitelmassa,
- todistus lisäopetuksen suorittamisesta ja
- todistus lisäopetuksessa suoritetuista opinnoista.

Kaikkiin todistuksiin merkitään todistuksen nimi, opiskelijan nimi ja henkilötunnus, opetuk-
sen järjestäjän ja koulun nimi, lukuvuosi ja todistuksen antamispäivämäärä sekä maininta,
että todistus on *Opetushallituksen 16.1.2004 hyväksymien perusteiden mukainen todistus*.

Jos oppilas on lisäopetuksessa opiskellut perusopetuksen yhteisiä oppiaineita yksilöllisen
oppimäärän mukaisesti, opiskelijan saama sanallinen arvio tai numeroarvosana varuste-
taan tähdellä (*). Todistuksen lisätietoihin tulee maininta, että oppilas on opiskellut yksilöl-
lisen oppimäärän mukaisesti.

Mikäli osa opinnoista on tapahtunut muussa oppilaitoksessa, työpaikalla tai työpaikkaan
rinnastettavassa muussa paikassa, siitä tulee tehdä merkintä todistuksiin. Arviota opiskeli-
jan käyttäytymisestä ei merkitä todistuksiin. Opiskelijalle tulee antaa tarvittaessa jatko-
opintoihin pyrkimistä varten välitodistus.

6.2.1 Todistus koko lisäopetuksen suorittamisesta

Jos opiskelija suorittaa hyväksytysti kaikki opinto-ohjelmaansa kuuluvat opinnot, annetaan
hänelle *Todistus lisäopetuksen suorittamisesta*.

Todistuksen kohtaan *Lisäopetuksen aikana suoritettut opinnot* merkitään opiskelijan opinto-
ohjelma ja aineittain tai aineryhmittäin arvio kaikista lisäopetuksessa suoritetuista
opinnoista. Tähän kohtaan merkitään myös ne perusopetuksen yhteiset ja valinnaiset
oppiaineet, jotka opiskelija on suorittanut hyväksytysti lisäopetuksen aikana, mutta joissa
hän ei ole korottanut perusopetuksen päättötodistuksessa saamaansa arvosanaa.

Todistukseen merkitään tarvittaessa kohta *Perusopetuksen päättöarvosanojen korottami-
nen*. Jos opiskelijan lisäopetuksessa saama päättöarvioinnin mukainen uusi arvosana pe-
rusopetuksen yhteisissä tai valinnaisissa oppiaineissa on korkeampi kuin perusopetuksen
päättötodistuksen arvosana, se merkitään tähän kohtaan.

6.2.2 Todistus lisäopetuksessa suoritetuista opinnoista

Mikäli opiskelija suorittaa vain osan opinto-ohjelmaansa kuuluneista opinnoista hyväksytysti tai keskeyttää opintonsa, annetaan hänelle *Todistus lisäopetuksessa suoritetuista opinnoista*.

Opiskelijan hyväksytysti suorittamat opinnot merkitään todistuksessa kohtaan *Lisäopetuksen aikana suoritettut opinnot*. Tähän kohtaan merkitään myös ne perusopetuksen yhteiset ja valinnaiset oppiaineet, jotka opiskelija on suorittanut hyväksytysti lisäopetuksen aikana mutta joissa hän ei ole korottanut perusopetuksen päättötodistuksessa saamaansa arvosanaa. Jos opiskelija on korottanut jonkin perusopetuksen yhteisen tai valinnaisen oppiaineen arvosanaa, se merkitään todistuksessa kohtaan *Perusopetuksen päättöarvosanojen korottaminen*.

6.2.3 Todistusten liitteet

Opiskelija saa pyynnöstä todistuksen liitteen, jossa arvioidaan hänen käyttäytymistään ja työskentelyään lisäopetuksessa.

Todistuksen liitteenä voi olla myös

- tarkempia tietoja oppilaan opinto-ohjelmasta ja opinnoista menestymisestä
- seloste muissa oppilaitoksissa suoritetuista opinnoista
- arvio työpaikoilla tapahtuneesta oppimisesta sekä kuvaus opiskelijan työtehtävistä
- seloste opiskelijan harrastustoiminnasta.

7 OPPIMISTAVOITTEET JA OPETUKSEN KESKEISET SISÄLLÖT

Opiskelijan oppimistavoitteet määritellään henkilökohtaisessa oppimissuunnitelmassa. HOPS:aan sisältyvien perusopetuksen yhteisten ja valinnaisten oppiaineiden tavoitteet ja sisällöt ja arviointi on kuvattu Oulun opetustoimen perusopetuksen opetussuunnitelmassa (luku 7) ja koulun opetussuunnitelmassa. Lisäopetuksen opetusryhmissä oppiaineiden **oppisisältöjä voidaan painottaa ryhmän oppimistarpeiden mukaan**. Jos koulu tarjoaa lisäopetuksen opiskelijoille muita perusopetuksen tehtävän mukaisia oppiaineita tai aihekokonaisuuksia, niiden tavoitteet, sisällöt ja arviointi kirjataan koulun opetussuunnitelmaan.

Lisäopetuksen opiskelija voi valita opintoihinsa muiden oppilaitosten oppiaineita / kursseja. Niiden tavoitteet, sisällöt ja arviointi ovat kyseisten koulutusten opetussuunnitelmien mukaiset. Lisäopetusopiskelijoille suunnitellut omat kurssit / tutustumisopinnot muissa oppilaitoksissa toteutetaan ja arvioidaan HOPS:ssa määritetyllä tavalla.

HOPS:n laadintaan ja oppimistavoitteiden määrittämiseen sekä opetuksen keskeisiin sisältöihin liittyvät tarkemmat ohjeet ovat lisäopetuksen järjestävän oppilaitoksen omassa opetussuunnitelmassa.

7.1 Lisäopetuksen tavoitteet ja tuntijako Pohjankartanon koulussa

Pohjankartanon koulussa järjestetään opetusta perusopetuksen lisäopetusryhmille sen mukaan kuin opetuslautakunta vuosittain päättää. Opetusryhmien määrä vaihtelee vuosittain.

7.1.1 Tuntijako Pohjankartanon lisäopetuksessa

Lisäopetuksessa noudatetaan Oulun kaupungin lisäopetuksen opetussuunnitelmaa. Opetusryhmien opetuksessa huomioidaan ryhmän ja oppilaiden erilaisia oppimistavoitteita. Jokaiselle oppilaalle laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma (HOPS). Siihen sisältyy opintoja vähintään 1100 tuntia lisäopetusvuoden aikana. Tarvittaessa HOPS:a tarkistetaan ja uudet opiskelutavoitteet kirjataan. HOPS sisältää:

- opiskelijan opinto-ohjelmaan sisältyvät opinnot:
  - omassa koulussa opiskeltavat perusopetuksen opetussuunnitelman mukaiset oppiaineet
  - opinnot muissa oppilaitoksissa
  - opinnot työelämässä
  - muut lisäopetuksen perusteiden mukaiset opinnot
- oppiaineiden ja muiden opintojen tuntimäärät
- opiskelijan henkilökohtaiset oppimistavoitteet
- henkilökohtaisen ohjauksen järjestämisen ja muut mahdollisesti tarvittavat tukitoimet

Pohjankartanon lisäopetuksessa noudatetaan seuraavaa tuntijakoa:

Oppiaine		viikko-	tunnit
lisäopetuksen kaikille yhteiset opinnot (20 t)	perusopetuksen yhteisiä oppiaineita, oppilaanohjausta ja työelämään tutustumista	äidinkieli	3 vt
		matematiikka	3 vt
		englanti	3 vt
		ruotsi	2 vt
		tieto- ja viestintätekniikka	2 vt
		opo	1 vt
		TET	6 vt
muut opinnot (10 t)	perusopetuksen yhteisiä oppiaineita / perusopetuksen valinnaisia oppiaineita: - historia, yhteiskuntaoppi, uskonto, fysiikka, kemia, biologia, maantiede, musiikki, liikunta, terveystieto, kuvaamataito, tekstiilityö, tekninen työ, kotitalous, muut aineet muuta opintoja: - lukio-opintoja - ammatillisten oppilaitosten opintoja työelämään tutustumista	1	2 vt
		2	2 vt
		3	2 vt
		4	2 vt
		5	2 vt
Yhteensä			30 vt
Opiskelijalle voidaan laatia em tuntijaosta poikkeava suunnitelma, jolloin opinnot ja opiskelijajärjestelyt kirjataan HOPS:aan.			1100 t /v

7.1.2 Opintojen arviointi Pohjankartanon lisäopetuksessa

Lisäopetuksen aikana suoritettujen peruskouluaineiden arvioinnissa noudatetaan ko. oppiaineen päättöarvioinnin kriteerejä. Muiden oppilaitosten opetussuunnitelman mukaiset opinnot arvioidaan noudattaen ao. arvioinnin perustetta tai arviointikriteerit määritellään erikseen ennen kurssille osallistumista. Työelämään tutustumisesta todistukseen tulee suoritusmerkintä ja tuntimäärä. Todistuksen liitteena oppilaalle annetaan työpaikoilta saadut TET-todistukset sekä todistukset toisen asteen oppilaitoksessa suoritetuista opinnoista.

Opintojen aikana opiskelijan koulunkäyntiä ohjataan ja arvioidaan säännöllisesti. Opiskelija arvioi myös itse omaa suoriutumistaan. Sekä syys- että kevätlukukauden aikana oppilaan kanssa tehdään oppiaineittain väliarviointi opintojen sujumisesta opiskelusuunnitelman mukaisesti.

8 LISÄOPETUKSEN KEHITTÄMINEN JA ARVIOINTI

Koulutuksen järjestäjä päättää lisäopetuksen järjestämisestä. Lisäopetusta ja sen vaikuttavuutta arvioidaan kaupungin arviointisuunnitelman ja strategian mukaisesti. Arvioinnin avulla selvitetään vastaako lisäopetuksen kasvatus- ja opetustyö sille asetettuja tavoitteita. Lisäopetuksen toteutumista arvioidaan lukuvuosittain ja kokemukset huomioidaan seuraavan lukuvuoden suunnittelussa. Lisäopetusta järjestävän koulun arviointisuunnitelmaan sisällytetään myös lisäopetuksen arviointi.

8.1 Pohjankartanon koulun lisäopetuksen arviointi

Pohjankartanon koulun lisäopetuksen toteutumista arvioidaan kevätlukukauden lopussa, ja arviointiyhteenveto lähetetään tiedoksi koulutuksen järjestäjälle opetusvirastoon.